

Rapportage Transparantieregister Zorg 2017

juli 2018

In navolging van vorig jaar heeft de CGR een steekproef van 10 financiële relaties genomen uit de relaties die over het jaar 2017 zijn gerapporteerd aan het Transparantieregister Zorg. Deze rapportage bevat de bevindingen van de CGR. De bevindingen zijn per relatietype beschreven, in de hoofdcategorieën relaties met beroepsbeoefenaren, relaties met instellingen en wetenschappelijke verenigingen en relaties met patiëntenorganisaties. Algehele conclusie: de relaties zijn hoofdzakelijk in overeenstemming met de Gedragscode. In voorkomende gevallen kan de financiële relatie in de onderliggende overeenkomst beter worden gespecificeerd. Verder worden de bedrijven geadviseerd relaties die uit meerdere activiteiten bestaan, per activiteit te melden en niet geaggregeerd als één relatie. Dat komt de transparantie om financiële relaties te duiden ten goede.

Introductie

De CGR heeft voor de steekproef onder verschillende relatietypes selectiecriteria opgesteld:

- 3 relaties dienstverlening van een beroepsbeoefenaar waarvan 2 met een bedrag boven € 5.000;
- 1 relatie vergoeding gastvrijheid aan een beroepsbeoefenaar met een bedrag boven € 1.500;
- 1 sponsorrelatie met een universitair ziekenhuis met een bedrag boven € 100.000;
- 1 sponsorrelatie met een perifere ziekenhuis met een bedrag boven € 20.000;
- 3 sponsorrelaties met samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren, met een bedrag boven € 10.000;
- 1 sponsorrelatie met een patiëntenorganisatie met een bedrag boven € 10.000.

Uit de relaties binnen een bepaald relatietype die voldeden aan de selectiecriteria, heeft de selectie ad random plaatsgevonden. Vervolgens zijn de betrokken bedrijven benaderd om de onderliggende overeenkomsten en stukken te sturen en eventueel een nadere toelichting te geven. Op grond van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame kan de CGR deze stukken opvragen. Alle bedrijven hebben volledig meegewerkt, ook in die gevallen waarbij het bedrijf geen lid is van een van de bij de CGR aangesloten koepels. In voorkomende gevallen hebben de bedrijven ook de betrokken beroepsbeoefenaren, zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren en patiëntenorganisaties geïnformeerd en om toestemming gevraagd. Deze is in alle gevallen gegeven.

Aan de bedrijven is toegezegd dat bij het publiceren van gegevens over de betrokken relaties, de vertrouwelijkheid in acht wordt genomen. Zo zullen vanuit privacy oogpunt geen persoonsgegevens van natuurlijke personen worden gepubliceerd. Verder zal rekening worden gehouden met de mogelijke commerciële gevoeligheid van de informatie. Dit betekent onder meer dat de betrokken bedragen zijn weergegeven tussen haken in een bandbreedte, dat de betrokken namen van natuurlijke en rechtspersonen zijn weggelaten en dat ook medisch specifieke informatie is veralgemeniseerd.

Dienstverlening door beroepsbeoefenaren

Beroepsbeoefenaren verrichten diensten in opdracht van geneesmiddelenbedrijven. Op grond van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame gelden voor de legitimiteit van de dienstverlening de volgende voorwaarden:

[>> lees verder](#)

- De vergoeding voor de dienstverlening staat in redelijke verhouding tot de te verrichten diensten. De CGR heeft in samenspraak met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd maximum redelijke uurtarieven vastgesteld voor de verschillende categorieën beroepsbeoefenaren (waaronder € 200 voor een hoogleraar/professor, € 140 voor een medisch specialist);
- De gevraagde dienstverlening is vooraf vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst waarin de diensten en de hoedanigheid van de dienstverlener helder zijn omschreven, het honorarium en eventuele onkostenvergoeding zijn gedefinieerd en is bepaald hoeveel uur waar en wanneer worden verricht;
- In de overeenkomst wordt bepaald hoe de openbaarmaking plaatsvindt in het Transparantieregister Zorg;
- De dienst is van belang voor de uitoefening van de geneeskunst, de farmacie, de tandheelkunst, de verpleegkunst of de verloskunst.

In het Transparantieregister Zorg wordt de vergoeding voor dienstverlening onderscheiden in:

- Dienstverlening honorarium
Het honorarium voor individuele advieswerkzaamheden, bijvoorbeeld het in opdracht schrijven van een artikel of het geven van een wetenschappelijke verhandeling of presentatie, deelname aan een adviesraad (een samenkomst van beroepsbeoefenaren waarin deze de betrokken onderneming van advies voorzien) of andere vormen van dienstverlening, zoals het meewerken aan marktonderzoek.
- Dienstverlening onkosten
De onkosten die in het kader van een dienstverlening daadwerkelijk zijn gemaakt door de dienstverlener, zoals reiskosten of dinerkosten.

Hieronder zijn de geselecteerde dienstverleningsrelaties beschreven en beoordeeld.

1. Hoogleraar geeft meerdere lezingen in opdracht van een geneesmiddelenbedrijf

In het Transparantieregister Zorg is een financiële relatie uit 2017 gemeld op naam van een beroepsbeoefenaar met het kenmerk 'dienstverlening honorarium' en een vergoeding van [€ 20.000 - € 22.500]. Op basis van de opgevraagde gegevens stelt de CGR vast dat het een reeks van overeenkomsten betreft van een geneesmiddelenbedrijf met een hoogleraar van een academisch ziekenhuis die expert is in een bepaald ziektebeeld. De overeenkomsten hebben betrekking op het geven van lezingen tijdens een aantal nationale en internationale congressen over de behandeling van de betrokken zeldzame aandoening. In 2017 heeft de hoogleraar presentaties gegeven tijdens 9 wetenschappelijke bijeenkomsten, waarbij een honorarium is toegekend van 4 uur voor een presentatie tijdens een bijeenkomst in Nederland en 6 tot 26 uur voor lezingen in het buitenland (in Europa en daarbuiten) tegen een uurtarief van € 200 per uur exclusief de vergoeding voor gemaakte onkosten. Het honorarium is door de hoogleraar zelf gefactureerd. Uit het Transparantieregister Zorg blijkt overigens dat de hoogleraar naast de deelname aan de adviesraden, in 2017 meerdere diensten heeft verleend als spreker en consultant voor meerdere farmaceutische bedrijven.

Beoordeling CGR: De gemelde relatie is overeengekomen in verschillende overeenkomsten (afhankelijk met welke vestiging van het geneesmiddelenbedrijf de overeenkomst is aangegaan) met addenda waarin de gevraagde diensten zijn gespecificeerd. De overgelegde overeenkomsten en addenda zijn in overeenstemming met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. De afspraken zijn schriftelijk vastgelegd, het honorarium is in overeenstemming met de richtlijnen van de CGR en de diensten zijn van belang voor de uitoefening van de geneeskunst. Ook is in de overeenkomsten opgenomen dat de relatie wordt geregistreerd in het Transparantieregister Zorg.

Advies CGR: De betrokken vermelding in het Transparantieregister Zorg blijkt te gaan over meerdere diensten, overeengekomen in meerdere overeenkomsten met verschillende buitenlandse vestigingen van het geneesmiddelenbedrijf. De CGR heeft het betrokken geneesmiddelenbedrijf in dat kader geadviseerd in de toekomst de verschillende overeenkomsten als afzonderlijke relaties te registreren. Dat komt ten goede aan de transparantie van de geleverde diensten.

>> lees verder

2. Medisch specialist geeft in opdracht van een geneesmiddelenbedrijf trainingen in het buitenland

In het Transparantieregister Zorg is een financiële relatie uit 2017 gemeld op naam van een beroepsbeoefenaar met als kenmerk "dienstverlening honorarium" voor een bedrag van [€ 6.000 - € 6.500]. Uit de achterliggende stukken blijkt dat het een overeenkomst betreft van een geneesmiddelenbedrijf met een academisch ziekenhuis, waar de betrokken beroepsbeoefenaar in dienst is. De overeenkomst voorziet in het geven van 3 tweedaagse trainingsbijeenkomsten in het buitenland. De betrokken beroepsbeoefenaar levert de dienst in samenwerking met een collega; beide experts op hun gebied. De trainingsbijeenkomsten werden georganiseerd om buitenlandse beroepsbeoefenaren ervaring op te laten doen met een bepaalde behandeling. Voor het geven van de drie tweedaagse trainingen, is een honorarium toegekend van circa 35 uur exclusief reistijd van 8 uur tegen een uurtarief van € 140 (exclusief BTW en exclusief de vergoeding voor gemaakte onkosten). Daarnaast werd een vergoeding betaald van circa 2 uur voor voorbereidende telefonische vergaderingen. Uit het Transparantieregister Zorg blijkt overigens dat de betrokken beroepsbeoefenaar in 2017 meerdere diensten heeft verricht voor het betreffende geneesmiddelenbedrijf.

Beoordeling CGR: Op basis van de nadere toelichting op de geleverde diensten, acht de CGR de dienstverleningsovereenkomsten in overeenstemming met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Het honorarium is in overeenstemming met de richtlijnen van de CGR en ook de inhoud van de gevraagde diensten is van belang voor de uitoefening van de geneeskunst. De overeenkomst bevat de bepaling dat de financiële relatie openbaar zal worden gemaakt in het Transparantieregister Zorg. Blijkens de toelichting van het farmaceutisch bedrijf, betrof het een dienst ten behoeve van een buitenlandse vestiging. Binnen het bedrijf geldt de afspraak dat de lokale vestiging de overeenkomst afsluit en zorgdraagt voor melding in het Transparantieregister Zorg.

Advies CGR: De CGR heeft geen nader advies met betrekking tot de naleving van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

3. Verpleegkundige neemt in opdracht van een geneesmiddelenbedrijf deel aan een adviesraad met betrekking tot de behandeling van een bepaalde aandoening

In het Transparantieregister Zorg is een financiële relatie uit 2017 gemeld op naam van een beroepsbeoefenaar met als kenmerk "dienstverlening honorarium" met een bedrag van [€ 700 - € 750]. Het betreft een overeenkomst tussen een geneesmiddelenbedrijf en een verpleegkundige, werkzaam bij een academisch ziekenhuis. De overeenkomst voorziet in het deelnemen aan 3 adviesraden met betrekking tot de behandeling van een bepaalde aandoening op welk gebied de betrokken verpleegkundige deskundig is. De overeenkomst loopt tot 31 december 2017. Uit de overgelegde declaratieformulieren blijkt dat de eerste adviesraad plaatsvond in het buitenland en de laatste in Nederland. Het tweede advies betrof volgens het declaratieformulier een dossieronderzoek. De duur van de dienstverlening bedroeg in totaal circa 10 uur tegen een honorarium van € 75 per uur. Daarnaast bepaalt de overeenkomst onder welke voorwaarden eventuele onkosten worden vergoed. De betrokken verpleegkundige had in 2017 geen samenwerkingen met andere geneesmiddelenbedrijven.

Beoordeling CGR: De CGR acht de omschrijving van de gevraagde diensten en uitvoering daarvan in de betrokken dienstverleningsovereenkomst te summier. De nadere omschrijving is af te leiden uit de declaratieformulieren, die (met uitzondering van het eerste declaratieformulier) na de totstandkoming van de overeenkomst zijn opgesteld. Daarmee voldoet de overeenkomst niet aan de eisen die artikel 6.3.2 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame aan de dienstverleningsovereenkomst stelt. Overigens is op basis van de verantwoording achteraf geen twijfel dat de diensten niet van belang zouden zijn voor de uitoefening van de verpleegkunst. De overeenkomst bevat een bepaling over het transparant maken van de betaalde gelden in het Transparantieregister Zorg.

Advies CGR: De CGR adviseert de omschrijving van de gevraagde dienst en uitvoering helderder te omschrijven in de dienstverleningsovereenkomst. Indien de dienstverleningsovereenkomst is bedoeld als raamovereenkomst, dient de uitvoering van de gevraagde dienst voorafgaand te worden overeengekomen in een addendum van de raamovereenkomst. De CGR verwijst naar artikel 6.3.1 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame en de toelichting daarop.

>> lees verder

Vergoeding van gastvrijheid aan beroepsbeoefenaren

Geneesmiddelenbedrijven dragen bij aan de nascholing van beroepsbeoefenaren. Het is volgens de Gedragscode Geneesmiddelenreclame toegestaan een beroepsbeoefenaar een bijdrage te geven voor een nascholingsbijeenkomst (bijvoorbeeld een medisch-wetenschappelijk congres), mits deze vergoeding beperkt blijft tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor de deelname aan deze bijeenkomst. In de Gedragscode Geneesmiddelenreclame wordt dit gerekend onder het vergoeden van gastvrijheidskosten, waaronder wordt verstaan het vergoeden van reis-, verblijf- en/of deelnamekosten in relatie tot een nascholingsbijeenkomst of congres. In geval van wetenschappelijk geaccrediteerde nascholingsbijeenkomsten geldt voor deze vergoeding een maximum van € 500, tenzij de beroepsbeoefenaar zelf 50% betaalt. In het laatste geval mogen de gastvrijheidskosten worden gedeeld. Sinds 2015 dient de vergoeding van nascholingskosten door het geneesmiddelenbedrijf en de betrokken beroepsbeoefenaar schriftelijk te worden overeengekomen en te worden geopenbaard in het Transparantieregister Zorg. Dit geldt niet indien het een bijeenkomst betreft die door (of namens) het geneesmiddelenbedrijf is georganiseerd en waarbij de bijdrage beperkt blijft tot het aanbieden van consumpties tijdens de bijeenkomst.

Sinds 2015 kent het Transparantieregister Zorg de relatie "vergoeding gastvrijheid", toegelicht als: Vergoeding van reis-, verblijf- en deelnamekosten aan individuele beroepsbeoefenaren, met uitzondering van gastvrijheid die beperkt is tot eten en drinken tijdens een samenkomst die door de vergunninghouder zelf is georganiseerd.

Hieronder is de geselecteerde gastvrijheidsrelatie beschreven en beoordeeld.

4. Arts ontvangt bijdrage van een geneesmiddelenbedrijf om deel te nemen aan een medisch-wetenschappelijk congres

Volgens het Transparantieregister Zorg heeft een beroepsbeoefenaar in 2017 een vergoeding voor gastvrijheidskosten ontvangen van [€ 1.500 - € 1.750]. Uit de onderliggende stukken blijkt het een vergoeding te zijn aan een medisch specialist voor deelname aan een 4-daags grootschalig internationaal medisch-wetenschappelijk congres binnen het specialisme van de medisch specialist in het buitenland. Het geneesmiddelenbedrijf nodigt de medisch specialist uit en zorgt voor de groepsvlucht, de hotelaccommodatie, de diners en congresregistratie, waarbij een eigen bijdrage wordt gevraagd van 50% van deze kosten. In de uitnodiging wordt gewezen op de voorwaarden en wordt een inschatting gegeven van de te verwachten kosten (en eigen bijdrage), waarvoor de beroepsbeoefenaar een machtiging verstrekt. Op basis van de uitnodiging zijn de beroepsbeoefenaar en het geneesmiddelenbedrijf een overeenkomst aangegaan. Daarmee zijn alle afspraken helder vastgelegd.

Beoordeling CGR: De CGR acht de schriftelijke vastlegging van de financiële relatie in overeenstemming met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Zowel in de uitnodiging als in de overeenkomst wordt de beroepsbeoefenaar gewezen op de voorwaarden die de Gedragscode Geneesmiddelenreclame stelt, waaronder het feit dat de relatie openbaar zal worden gemaakt in het Transparantieregister Zorg. De omvang van de vergoeding komt redelijk voor en is strikt beperkt tot deelname aan de betrokken medisch-wetenschappelijke nascholingsbijeenkomst (het congres). Over de totale dinerkosten van € 600 voor 5 dagen is het geneesmiddelenbedrijf om een nadere onderbouwing gevraagd, mede omdat voor het betrokken land geen maximumkosten voor een diner zijn vastgesteld (voor Nederland geldt een maximum van € 75 per maaltijd). Uit de nadere toelichting blijkt dat wanneer rekening wordt gehouden met de wisselkoers en de locatie, de dinerkosten als redelijk kunnen worden beschouwd. De beroepsbeoefenaar heeft zelf 50% van de kosten gedragen, hetgeen in overeenstemming is met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

Advies CGR: De CGR heeft geen nader advies met betrekking tot de naleving van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

Sponsoring van zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren en patiëntenorganisaties

Geneesmiddelenbedrijven dragen bij aan zorgprojecten van zorginstellingen (zoals ziekenhuizen) en samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren. Daarnaast worden samenwerkingsverbanden gesponsord om

>> lees verder

nascholingsbijeenkomsten te organiseren. Volgens de Gedragscode Geneesmiddelenreclame is sponsoring van zorgprojecten toegestaan, mits deze:

- geschiedt aan een zorginstelling of samenwerkingsverband;
- betrekking heeft op innovatieve en/of kwaliteitsverbeterende activiteiten;
- de directe of indirecte verbetering van zorg aan patiënten of de bevordering van de medische wetenschap tot doel heeft;
- geen activiteiten financiert die deels of volledig op andere reguliere wijze kunnen worden gefinancierd;
- niet geschiedt vanuit een rechtstreeks commercieel doel van de sponsor;
- niet anderszins leidt tot aantasting van de onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van sponsor en gesponsorde, noch van andere betrokken partijen en van de sector;
- helder voorafgaand is vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst;
- geen tegenprestatie bevat die leidt tot ongewenste beïnvloeding van het voorschrijf-, inkoop- of aflevergedrag.

Voor de sponsoring van nascholingsbijeenkomsten geldt dat deze zich niet mag uitstrekken tot andere kosten dan algemene organisatiekosten en gastvrijheidskosten, waarbij de gastvrijheid (reis-, verblijf- en/of inschrijfkosten) binnen redelijke perken blijft en beperkt is tot het beoogde doel van de bijeenkomst. De afspraken dienen vooraf schriftelijk te worden vastgelegd. De overeenkomst moet in ieder geval een precieze omschrijving bevatten van de gesponsorde bijeenkomst (inclusief financiële onderbouwing) en van de rechten en verplichtingen van alle betrokken partijen.

Het Transparantieregister Zorg kent 2 soorten sponsorrelaties:

- Sponsoring samenkomst
Sponsoring van een samenkomst waarbij de organisator een samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren is (bijvoorbeeld een wetenschappelijke vereniging).
- Sponsoring project
Sponsoring van innovatieve en/of kwaliteitsverbeterende activiteiten die een directe of indirecte verbetering van zorg aan patiënten of de bevordering van de medische wetenschap ten doel hebben en niet (volledig) op andere reguliere wijze worden gefinancierd.

Hieronder zijn de geselecteerde sponsorrelaties beschreven en beoordeeld.

5. Academisch ziekenhuis ontvangt gelden van een geneesmiddelenbedrijf voor klinische studie

In het Transparantieregister Zorg staat een relatie uit 2017 op naam van een academisch ziekenhuis met het kenmerk "sponsoring project" en een bedrag van [€ 125.000 - € 130.000]. Uit de onderliggende stukken blijkt het te gaan om de ondersteuning door een farmaceutisch bedrijf van een klinische studie, uitgevoerd in het academisch ziekenhuis.

Het betreft een klinische studie naar beeldtechnieken om het effect van geneesmiddelen te meten. De klinische studie wordt in meerdere zorginstellingen uitgevoerd. De totale begroting van het project is [€ 250.000 - € 300.000], waarvan circa een derde is bestemd voor de vergoeding van personeelskosten en de rest voor materialen en faciliteiten. Het in het Transparantieregister Zorg gerapporteerde bedrag betreft een deelbetaling die in het kalenderjaar 2017 heeft plaatsgevonden. Het academisch ziekenhuis had in 2017 financiële relaties met vele geneesmiddelenbedrijven voor een totale waarde van [€ 2,5 - € 3 miljoen].

Beoordeling CGR: De CGR oordeelt dat de sponsorovereenkomst in overeenstemming is met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Het betrokken onderzoek ziet toe op innovatieve en kwaliteitsverbeterende activiteiten die leiden tot bevordering van de patiëntenzorg en medische wetenschap. Het betreffen geen activiteiten die vallen onder regulier gefinancierde zorgactiviteiten. De overeenkomst bevat een uitgebreide projectomschrijving met een gespecificeerde kostenbegroting. In 2017 werd [€ 125.000 - € 130.000] betaald. De vergoeding voor geleverde diensten door beroepsbeoefenaren en ander personeel van het ziekenhuis is niet nader gespecificeerd, maar komt als post binnen de totale projectbegroting niet onredelijk over. De overeenkomst is aangegaan met een buitenlandse vestiging van het geneesmiddelenbedrijf en bevat geen specifieke bepaling over de openbaarmaking in het Transparantieregister Zorg.

>> lees verder

Advies CGR: Het betrokken project vindt plaats binnen een klinische studie. Het betrokken geneesmiddelenbedrijf heeft zich de vraag gesteld of dit een project is dat onder de Gedragscode Geneesmiddelenreclame moet worden gemeld. Sinds 1 januari 2018 is de Gedragscode Geneesmiddelenreclame gewijzigd, waarbij is vastgesteld dat gesponsord onderzoek buiten het bereik van de transparantieregels valt. Voor het jaar 2017 is melding in het Transparantieregister Zorg niet onterecht.

6. Een ziekenhuis ontvangt een vergoeding van een geneesmiddelenbedrijf voor services en/of het geven van instructies in relatie tot de toediening van bepaalde geneesmiddelen aan patiënten

In het Transparantie Zorg staat een relatie uit 2017 op naam van een ziekenhuis met als kenmerk "sponsoring project" en een waarde van [€ 50.000 - € 52.000]. Uit de onderliggende overeenkomst blijkt dat het een "fee for service" afspraak is tussen een geneesmiddelenbedrijf en het ziekenhuis. Het ziekenhuis verbindt zich om bepaalde services te leveren en/of instructies te geven aan patiënten die een bepaald geneesmiddel van het geneesmiddelenbedrijf voorgeschreven hebben gekregen. Het geneesmiddelenbedrijf heeft nader toegelicht dat het zowel service aan huis van de patiënt als in het ziekenhuis betreft, waaronder toedieningsinstructies die niet standaard door het ziekenhuis worden verzorgd. De vergoeding betreft een bedrag voor serviceverlening per patiënt. De vergoeding in 2017 is voor serviceverlening aan ruim 4.000 patiënten. Daarnaast heeft het ziekenhuis bepaalde data aangeleverd, gekenmerkt als "dienstverlening overig". Het ziekenhuis had in 2017 meerdere financiële relaties met verschillende geneesmiddelenbedrijven voor een totale waarde van [€ 100.000 - € 150.000].

Beoordeling CGR: De CGR heeft de sponsorovereenkomst beoordeeld onder de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. De CGR kan meegaan in de vaststelling dat het betrokken "fee for service" project toeziet op de ondersteuning van een kwaliteitsverbeterende activiteit die leidt tot bevordering van de patiëntenzorg en die niet (in alle gevallen) valt onder regulier gefinancierde zorgactiviteiten. De inhoud van de service en/of instructie die het ziekenhuis geeft, zal in de overeenkomst meer specifiek kunnen worden omschreven. Het ziekenhuis is verantwoordelijk voor het leveren van de gevraagde diensten, waarmee de onafhankelijkheid van de zorgverlening is geborgd. In de overeenkomst is een bepaling opgenomen over openbaarmaking in het Transparantieregister Zorg.

Advies CGR: De CGR adviseert om de te leveren diensten in de overeenkomst meer specifiek te omschrijven.

7. Samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren wordt gesponsord voor de organisatie van haar jaarcongres

In het Transparantieregister Zorg staat een relatie over 2017 op naam van een vereniging met als kenmerk "sponsoring project" en een bedrag van [€ 9.000 - € 11.000]. Uit de onderliggende stukken blijkt het een samenwerkingsverband van zorgaanbieders te zijn, dat een sponsorovereenkomst heeft afgesloten met een geneesmiddelenbedrijf voor de organisatie van haar jaarcongres. De organisatie is uitbesteed aan een extern congresbureau. Het samenwerkingsverband heeft als doel de eerstelijnszorg te versterken op het gebied van een bepaalde ziekte. Daartoe wordt jaarlijks een geaccrediteerd congres georganiseerd waar hoogwaardige kennis wordt uitgewisseld met artsen die werkzaam zijn in de eerste lijn. Het betreft een eendaags congres voor 100 – 150 deelnemers. Het totale budget bedraagt [€ 40.000 - € 45.000], waarbij sponsoring wordt gevraagd voor een totaalbedrag van circa € 25.000. Het geneesmiddelenbedrijf is bereid [€ 9.000 - € 11.000] te financieren. Daarvoor ontvangt het bedrijf een standruimte, logovermelding, de mogelijkheid informatie bij te sluiten bij congresmateriaal en het recht een (door de congresorganisatie goed te keuren) lezing te verzorgen.

Beoordeling CGR: De CGR oordeelt dat de sponsorovereenkomst in overeenstemming is met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Het betreft de sponsoring van een geaccrediteerde bijeenkomst die volledig past binnen de randvoorwaarden van artikel 6.4.4 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. De sponsoring is vastgelegd in een overeenkomst, waarbij ook de begroting van de bijeenkomst is gevoegd. De overeenkomst bevat tevens een bepaling over de openbaarmaking in het Transparantieregister Zorg. De financiële relatie is door het geneesmiddelenbedrijf gekwalificeerd als 'sponsoring project'. De kwalificatie 'sponsoring samenkomst' is beter op zijn plaats.

>> lees verder

Advies CGR: De CGR heeft geen nader advies over naleving van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame, met uitzondering van de categorie-indeling die kan worden aangepast in 'sponsoring project'.

8. Een samenwerkingsverband van zorgaanbieders ontvangt sponsoring van een geneesmiddelenbedrijf voor nascholingsbijeenkomsten

In het Transparantieregister Zorg is een relatie uit 2017 opgenomen van een rechtspersoon met als kenmerk "sponsoring samenkomst" voor een bedrag van [€ 12.000 - € 13.000]. Uit de onderliggende stukken blijkt dat een geneesmiddelenbedrijf heeft bijgedragen aan 5 nascholingsbijeenkomsten van een samenwerkingsverband van zorgprofessionals die in verschillende regio's zijn georganiseerd. De organisatie is ondergebracht bij een extern congresbureau. Het betreffen bijeenkomsten voor beroepsbeoefenaren en andere zorgaanbieders zonder voorschrijfbevoegdheid. De nascholingsbijeenkomsten staan in het teken van de persoonlijke vorming van de zorgprofessional. Het sponsorverzoek bevat een begroting van totaal [€ 55.000 - € 60.000], waaruit blijkt dat meerdere sponsors (leveranciers van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen) aan de totstandkoming van de nascholingsbijeenkomsten bijdragen. Bovendien geldt een eigen bijdrage van deelnemende zorgaanbieders (aantal deelnemers circa 250, eigen bijdrage [€ 45 - € 50]). In ruil voor de sponsoring ontvangt het geneesmiddelenbedrijf standruimte, naamsvermelding en de mogelijkheid een lezing te geven.

Beoordeling CGR: De CGR heeft de sponsorovereenkomst beoordeeld en vastgesteld dat deze in overeenstemming is met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. De nascholingsbijeenkomsten zijn nauwkeurig omschreven en voorzien in een programma dat de patiëntenzorg ten goede komt. Het sponsorverzoek bevat een gespecificeerde begroting. De sponsoring vanuit de geneesmiddelenbedrijven leidt niet tot een bijdrage aan kosten voor catering of andere gastvrijheidskosten (die worden volledig gefinancierd vanuit de eigen bijdragen van deelnemers). De vergoedingen aan sprekers blijven binnen de daarvoor vastgestelde honoraria. Er is een sponsorovereenkomst overeengekomen inclusief een bepaling over de vermelding in het Transparantieregister Zorg.

Advies CGR: De CGR heeft geen nader advies over de naleving van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

9. Samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren ontvangt sponsoring van een geneesmiddelenbedrijf voor nascholingsbijeenkomsten

In het Transparantieregister Zorg is een relatie uit 2017 opgenomen op naam van een samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren met als kenmerk "sponsoring samenkomst" met een bedrag van [€ 9.000 - € 12.500]. Uit de onderliggende stukken blijkt het een sponsorovereenkomst te zijn tussen een regionaal samenwerkingsverband van medisch specialisten en een geneesmiddelenbedrijf ten behoeve van 10 geaccrediteerde bijeenkomsten. Bij de sponsoraanvraag is een begroting overgelegd die uitgaat van een totaalbudget van [€ 30.000 - € 35.000], waarbij ervan wordt uitgegaan dat deze kosten volledig worden gesponsord door geneesmiddelenbedrijven. Uitgangspunt is dat iedere bijeenkomst wordt bezocht door [50 - 100] medisch specialisten en verpleegkundig specialisten. De geboden gastvrijheid bestaat uit drank en hapjes.

Beoordeling CGR: De CGR acht de sponsorovereenkomst in overeenstemming met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. De sponsoring betreft 10 nascholingsbijeenkomsten waarvan het onderwerp ten tijde van de sponsoraanvraag voldoende is omschreven en waarvoor accreditatie wordt aangevraagd. De sponsoraanvraag bevat een gespecificeerde begroting. De overeenkomst bevat bepalingen over naleving van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame, inclusief een bepaling over de vermelding van de relatie in het Transparantieregister Zorg.

Advies CGR: De CGR heeft geen nader advies over de naleving van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

10. Patiëntenorganisatie ontvangt van een geneesmiddelenbedrijf een bijdrage voor een informatiecampagne

>> lees verder

In het Transparantieregister Zorg staat een relatie uit 2017 met een patiëntenorganisatie met het kenmerk "sponsoring project" van [€ 30.000 - € 35.000]. Uit de onderliggende stukken blijkt het een bijdrage te zijn van een geneesmiddelenbedrijf aan een voorlichtingscampagne gericht op patiënten waarvoor de patiëntenorganisatie opkomt. De campagne bestaat uit het plaatsen van advertenties en het publiceren van interviews met betrokkenen via diverse mediakanalen, alsmede het ondersteunen van ervaringsdeskundigen. Er is een schriftelijke overeenkomst waarin de werkzaamheden nader zijn gespecificeerd. De patiëntenorganisatie is in 2017 voor meerdere activiteiten gesponsord door diverse geneesmiddelenbedrijven.

Beoordeling CGR: De CGR acht de sponsorovereenkomst in overeenstemming met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Het is een project dat de directe of indirecte verbetering van zorg aan patiënten tot doel heeft, waarbij de onafhankelijkheid van de patiëntenorganisatie gewaarborgd blijft. Het project is helder gespecificeerd, waarbij de kosten voldoende zijn onderbouwd. Verder bevat de overeenkomst de bepaling over vermelding van de financiële relatie in het Transparantieregister Zorg.

Advies CGR: De CGR heeft geen nader advies over de naleving van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

Conclusie

De CGR concludeert dat de onderzochte relaties hoofdzakelijk in overeenstemming zijn met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. De CGR heeft geconstateerd dat in bepaalde gevallen, de financiële relatie beter kan worden gespecificeerd. Verder zijn in één geval verschillende diensten en/of projecten als één dienst gerapporteerd. Dit is niet in strijd met de regels inzake openbaarmaking van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame, maar leidt er wel toe dat de transparantie van de onderlinge individuele samenwerkingen minder wordt en, gezien de omvang van het bedrag, mogelijk vragen oproept.